

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: ابوذّر حسین نژاداصل، ۱۳۹۹

بررسی فقهی و حقوقی جایگاه علم قاضی به عنوان یکی از ادله اثبات در جرائم مستوجب حد

چکیده

در میان ادله‌ی اثبات دعوا، علم قاضی یکی از دلایلی است که می‌تواند در روند پرونده کیفری اثر گذار باشد؛ این موضوع از گذشته تا حال محور بسیاری از مسائل حقوقی بوده است. با تصویب قانون مجازات در سال 1392 و بررسی مواد مرتبط با این موضوع، روشن می‌شود که علم و اقناع وجدان قاضی در این قانون در طول سایر ادله قرار داده شده است. علم قاضی عبارت است از معرفت و شناخت قاضی در احراز وانتساب بزه به متهم از طریق عینی و محسوس و یا ذهنی. در منابع فقهی، معصوم می‌تواند براساس علم خود به هر طریقی که حاصل شده است عمل نماید و حکم صادر نماید. اما درمورد قاضی غیر معصوم میان فقه‌های شیعه در رابطه با اموری که به حق الله و حق الناس مرتبط است اختلاف نظر وجود دارد. قانونگذار در قانون مجازات اسلامی سال 1392 نیز با تبعیت از قول مشهور، علم قاضی را در حق الله و حق الناس پذیرفته است. جرایم مستوجب حد از جرائمی هستند که شامل حق الله می‌شوند و قاضی نمی‌تواند بدون شکایت شاکی خصوصی حکمی صادر نماید. بر طبق قانون مجازات اسلامی این جرایم با 3 دلیل قابل اثبات هستند. 1- اقرار 2- شهادت 3- علم قاضی علمی که در اینجا مطرح شده است، علم بین است و قاضی موظف است قرائن و امارات بین مستند علم خود را به طور صریح در حکم قید نماید. بنابراین در حقوق کیفری و خصوصاً در جرایم مستوجب حد، اعتبار علم قاضی به عنوان یکی از ادله‌ی اثباتی مورد پذیرش است.

واژگان کلیدی: علم قاضی؛ جرایم مستوجب حد؛ ادله اثبات دعوا؛ حق الله؛ حق الناس

کلیدواژه‌ها: واژگان کلیدی: علم قاضی؛ جرایم مستوجب حد؛ ادله اثبات دعوا؛ حق الله؛ حق الناس

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۳۷۲۹۰۷۹۴۵۷۱۷۹۴۱۳۹۹۱۳۲۲۸۴

تاریخ دفاع: ۱۳۹۹/۱۲/۲۰

رشته‌ی تحصیلی: حقوق جزا و جرم‌شناسی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر حسن بدری

M.A. Thesis:

Jurisprudential and legal study of the status of the judge's knowledge as one of the proofs in crimes subject to hadd

Abstract

Among the evidence of litigation, the knowledge of the judge is one of the reasons that can affect the criminal case; This has been the focus of many legal issues from the past to the present. With the enactment of the Penal Code in 1392 and the review of related materials, it becomes clear that the knowledge and refusal of the judge's conscience in this law is placed along with other evidence. Judge knowledge is the knowledge and recognition of the judge in determining and attributing the crime to the accused through objective and tangible or mental. In jurisprudential sources, the Infallible (AS) can act and issue a ruling based on his knowledge in any way that has been obtained. As for the innocent judge, there is disagreement among Shiite jurists regarding matters related to the right of God and the right of the people. The legislator in the Islamic Penal Code of 1392, following the famous saying, has accepted the knowledge of the judge in the right of God and the right of the people. Crimes subject to hadd are crimes that include the right of God and the judge can not issue a verdict without the complaint of the private plaintiff. According to the Islamic Penal Code, these crimes can be proven for three reasons. 1- Confession 2- Testimony 3- Knowledge of the judge The science presented here must be the science of evidence, and the judge is obliged to explicitly state the evidence and the UAE between the document of his science. Therefore, in criminal law, and especially in crimes subject to hadd, the validity of the judge's knowledge is accepted as one of the evidence.

Keywords: Judge Science; Crimes subject to hadd; Evidence of litigation; The right of God; The right of the people